

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Tiina Uudeberg
Justiits- ja Digiministeerium
info@justdigi.ee

Teie 12.05.2026 nr 10-4/1340-2

Meie 18.06.2026 nr 2.1.-4/25/308-1228-14

Hoiatus ja järelevaevemenetluse lõpetamine

Andmekaitse Inspeksioon (AKI) alustas 21.04.2025 järelevaevemenetluse seoses isikuandmete kaitse nõuete täitmisega [e-äriregistris](#) ja [e-kinnistusraamatus](#). Äriregistri vastutav töötaja on äriregistri seaduse (ÄRS) § 5 lg 3 kohaselt Justiits- ja Digiministeerium. Kinnistusraamatu vastutav töötaja on kinnistusraamatuseaduse § 2 järgi samuti Justiits- ja Digiministeerium.

Ülevaade menetlusest

Menetlus oli ajendatud mitmetest inimeste pöördumistest, kes polnud rahul oma isikuandmete töötlemisega nendes andmekogudes. Menetlus hõlmas probleemidena äriregistris välismaiste isikukoodide üldsusele avaldamist, äriregistris isikuandmete tähtajatut üldsusele avaldamist, äriregistris olevate isikuandmete indekseerimist, äriregistri avalikes toimikutes (näiteks korteriühistu üldkoosoleku protokollides) isikuandmete vajalikumast suuremas mahus avaldamist, äriregistri veebilehel küpsiste kasutamist. Seoses kinnistusraamatuga oli probleemiks sisemiste tegevuste kohta logide puudumine ja testkeskkonnas testimise küsimus.

Menetluses tegi AKI ministeeriumile kaks ettepanekut isikuandmete kaitse nõuete täitmiseks. Kinnistusraamatu osas andis ministeerium ammendavad selgitused, kuid kuna ministeeriumi vastused mõlemale ettepanekule ei sisaldanud endas ammendavaid selgitusi selle kohta, kas ja kuidas kavatakse äriregistriga seotud nõuded täita, andis AKI 20.02.2026 ministeeriumile korralduse viia isikuandmete töötlemise toimingud e-äriregistris kooskõlla isikuandmete kaitse üldmääruse nõuetega. Selleks ootas AKI ministeeriumilt tegevuskava, millal ja kuidas kavatakse menetluses kirjeldatud äriregistriga seotud probleemid lahendada.

Ministeerium jättis osaliselt AKI-le konkreetse tegevuskava esitamata, põhjendades, et kiirkorras ei saa lahendada küsimust, kas ja millised dokumendid äriregistrist eemaldada või millistele dokumentidele ligipääsu piirata, sest tegemist on äriregistri senise avalikustamise režiimi põhimõttelise muutmisega, milleks on kindlasti vaja huvigruppe laiemalt kaasata. Ministeeriumil on võimalik esitada suuremat ühiskondlikku kokkulepet nõudvatel teemadel äriregistri seaduse muutmise seaduse eelnõu kooskõlastusringile 2027. aasta kevadel pärast uue Riigikogu ametisse asumist. Teatud ettepanekupunktide osas on aga ministeerium juba sammu olukorra lahendamiseks astunud, mh on Vabariigi Valitsusele esitatud äriregistris olevate välismaiste isikukoodide regulatsiooni muudatused (osana suurematest muudatustest ühinguõiguses).

AKI lõpetab küll käesoleva järelevaevemenetluse, kuid isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) art 58 lg 2 p-i a alusel hoiatab, et juhul kui Justiits- ja Digiministeerium jätab allpool välja toodud probleemidele lahendused leidmata, võib tõenäoliselt edasine andmetöötlus rikkuda isikuandmete

kaitse üldmääruse nõudeid. Eelkõige võib e-äriregistris isikuandmete vajalikust enamas ulatuses avaldamine rikkuda IKÜM art 5 lg 1 p-s a sätestatud seaduslikkuse ja art 5 lg 1 p-s c sätestatud minimaalsuse põhimõtet.

Lahendus tuleb leida äriregistris välismaiste isikukoodide ajaloo andmetes avaldamisele, isikuandmete tähtajatule avaldamisele ja isikuandmete vajalikust määra st ulatuslikumale avaldamisele avalike toimikute dokumentides.

Välismaiste isikukoodide avaldamine

1. Äriregister on andmekogu, mis koondab kõiki Eestis asutatud juriidiliste isikute andmeid. Selle eesmärk on tagada läbipaistvus ja õiguskindlus äritegevuses – et igaüks saaks kontrollida ettevõtte olemasolu, juhtorganite koosseisu, nende esindusõigust, otsuste vastuvõtmist ja muid olulisi andmeid. Kuna iga juriidilise isiku tegevus on seotud inimestega ja toimub nende kaudu, koondab äriregister vältimatult märkimisväärses mahus isikuandmeid: nimesid, isikukode, sünniaegu, aga ka tegevusega seotud dokumente. Nii tulebki tõdeda, et kuigi äriregister on juriidiliste isikute ja ettevõtjate tegevuses õiguskindluse ja läbipaistvuse tagamiseks oluline, toob selle avatus kaasa vastutuse kaitsta inimese õigust isikuandmete kaitsele. Leida tuleb tasakaal ettevõtlusega seotud läbipaistvuse ja inimeste privaatsuse vahel, et viimane neist liigselt riivatud ei saaks.

2. Äriregistris avaldatakse juriidiliste isikutega seotud füüsiliste isikute välismaiseid isikukode. AKI on saanud mitmeid kaebusi välismaist isikukoodi omavatel inimestel seoses nende isikukoodi avaldamisega piiramatule isikute ringile. ÄRS § 10 lg-te 1 ja 2 kohaselt peab registripidajale esitama Eesti isikukoodi, selle puudumisel välismaise isikukoodi ja sünnipäeva, -kuu ja -aasta. Omakorda selle puudumisel peab registripidajale esitama isikukoodi asendava muu tunnuse, kui see on olemas, ning sünnipäeva, -kuu ja -aasta. Juriidilise isiku registrikaardile kantakse ÄRS § 12 p 7 kohaselt juhatuse liikme nimi ja isikukood. Seega peab juhatuse liikme isikukoodi kandma äriregistri registrikaardile ka välismaise isiku puhul.

3. AKI-ni jõudnud kaebustes toodi välja, et teatud riigi isikukoodi teadmisega või seda kombineerides isiku nime ja aadressiga on võimalik pääseda ligi eriliiki isikuandmetele, viia läbi identiteedivargusi, sõlmida lepinguid ja ka muud moodi põhjustada isikule märkimisväärselt kahju. Mitmed riigid on probleemi lahendanud eelkõige isikukoodi avaldamist piirates. Välismaise isikukoodi avaldamise probleemistikku on analüüsitud põhjalikumalt Justiits- ja Digiministeeriumi tellitud analüüsi „Isikuandmete avalikustamine äriregistris“ ptk-s 3.2.3.¹ Ka analüüsis on jõutud ettepanekuni asendada teise riigi isikukoodid äriregistri avalikus vaates sünniajaga kõikide välismaiste isikukoodide puhul või hinnata välismaiseid isikukode nende tundlikkuse vaatest ning asendada teise riigi isikukoodid äriregistri avalikus vaates sünniajaga vaid nende riikide isikukoodide puhul, kus see on selgelt tundlik ja selle avalikustamine võib tekitada andmesubjektile olulist kahju.

4. Ministeerium on nõustunud AKI ettepanekuga leida olukorrale lahendus. Vabariigi Valitsusele on edastatud eelnõu, mille kohaselt Eesti isikukoodi puudumisel avalikustatakse e-äriregistris isiku sünniaeg.² Ligipäas välismaistele isikukoodidele jääks alles nendele, kes vajavad teavet õigustatud huvi alusel, samuti asutustele ja isikutele, kes vajavad seda teavet neile seadusega pandud ülesannete täitmiseks. Seega on ministeerium AKI ettepaneku selles osas täitnud. Kuni seadusmuudatus vastu võetakse ja see jõustub, asendab registripidaja e-äriregistri avalikus vaates juba avalikustatud välismaise isikukoodi isiku sünniajaga ühingu vastavasisulise andmete muutmise avalduse alusel.

¹ Sakk-Labi, J. Isikuandmete avalikustamine äriregistris. Analüüs andmekaitseõiguse vaatest. 2025. – leitav <https://www.justdigi.ee/sites/default/files/documents/2026-02/Analüüs.pdf>.

² <https://eelnou.d.valitsus.ee/main/mount/docList/4463f2cc-c69b-4963-b6fe-04b0fd5ef269>

Välismaiste isikukoodide avaldamine ajaloo andmetes

5. Nagu ministeerium selgitas, siis seni, kuni seaduse muudatust vastu pole võetud, võimaldatakse registripidajale esitatud avalduse aluse avalikus vaates juba avalikustatud välismaise isikukoodi isiku sünniajaga asendamine. Samas on see lahendus näiline. Nimelt tehakse registripidajale esitatud avalduse alusel äriregistris uus kanne, millega juhatuse liikme senine välismaine isikukood asendatakse tema sünniajaga, kuid varem kehtinud kanne jääb ikkagi äriregistris kättesaadavaks ajaloo alt. Välismaisele isikukoodile ligipääsuks piisab vaid esindusõiguse jaotuses vajutamast valikule „Kuva ajalugu“. Sama probleem esineb ka juhul, kui juriidiline isik lõpetab tegevuse. Sellisel juhul jääb lõppenud juriidilise isiku teave koos mh välismaise isikukoodiga ikka äriregistrist leitavaks. Riive nende mõlema olukorra puhul väheneb isikule vaid seeläbi, et kehtetud kanded (ajaloo andmed) ei ole enam indekseeritavad ja nad ei ole vaikumisi registrikaardi lehel kohe nähtavad.

6. Seejuures, kui kehtivate kannete puhul võimaldatakse kavandatava eelnõu kohaselt edaspidi välismaistele isikukoodidele ligipääs üksnes õigustatud huvi olemasolul või seaduse alusel, siis vastuseks on jäänud küsimus, kuidas kavatakse lahendada probleem, et ajaloo andmetes on välismaised isikukoodid jätkuvalt kättesaadavad.

7. Ministeerium on 30.09.2025 selgitanud, et seadus ei näe ette erandeid ega menetlusi juurdepääsu piiramiseks või kehtetuks muutunud ajalooliste andmete muutmiseks. Avalikult avaldatud andmete muutmine registris on seaduslik ainult juhul, kui on tõendatud, et andmed olid ebaõiged. Seetõttu ei saa äriregistri ajaloolisi andmeid, mis olid kehtivuse ajal tõesed, tagantjärele muuta ega nendele juurdepääsu piirata. Täiendavalt on menetluses selgunud, et ajaloolistes andmetes isikukoodidele ligipääsu piiramine eeldab suuri infotehnoloogilisi muudatusi.

8. AKI on jätkuvalt seisukohal, et kui ministeerium on nõustunud sellega, et teatud välismaised isikukoodid ei peaks äriregistris üldsusele piiranguteta kättesaadavad olema, mh on esitatud Vabariigi Valitsusele vastavate muudatustega eelnõu, siis ei ole põhjendust, miks need peaksid olema kättesaadavad ajaloo andmete alt. Nii kehtivas kandes kui ka kehtetus kandes välismaise isikukoodi avaldamise näol on tegemist samaväärsete olukordadega ja ka nii kustunud juriidilise isiku puhul kui ka kehtetus esindusõiguse kandes peab juhatuse liikmel olema õigus sellele, et tema välismaist isikukoodi ei avaldataks avalikkusele piiramatult ja igavesti. Seejuures ei saa AKI hinnangul olla põhjenduseks tehnilised piirangud või arenduste puudumine. IKÜM art 5 lg 1 p f seab andmetöötlejale kohustuse tagada isikuandmete turvalisus, sh nende konfidentsiaalsus, kasutades selleks asjakohaseid tehnilisi ja korralduslikke meetmeid. Nii tuleb ministeeriumil rakendada meetmeid, et isikuandmed oleksid ka e-äriregistris kaitstud.

Äriregistris isikuandmete tähtajatu avaldamine

9. Eelnev probleem seoses välismaiste isikukoodide avaldamisega ajaloo andmetes on tegelikult laiem. Nimelt avaldatakse äriregistris tähtajatu kõikide esindusõigusega isikute (endiste juhatuse liikmete, dokumentide hoidjate jt) isikuandmeid (nimi, isikukood, sünniaeg). Kuna esindusõigusega isikutel puudub esindusõigus, ei ole ega peaks olema kolmandatel isikutel vajadust ega õigust tutvuda esindusõigusega isikute andmetega tähtajatu, s.o teatud juhtudel isegi kuni mitmekümne aasta taguste isikuandmetega. Küsimus puudutab seega eelkõige lõppenud juriidiliste isikutega seotud isikute isikuandmete avaldamist (kehtetuid kandeid).

10. AKI juhib tähelepanu sellele, et ministeerium on menetluse jooksul käsitlenud AKI probleemikirjeldust teisiti, kui AKI seda silmas on pidanud. AKI silmis on peamiseks probleemiks see, et äriregistris **avaldatakse (kuvatakse)** tähtajatu kõik kunagi olemas olnud juriidiliste isikute (kehtetute kannete) juures esindusõigust omavate isikute isikuandmeid. Näiteks on võimalik leida inimese kohta teavet, et ta oli korteriühistu juhatuse liige 2007. aastal. Andmete avaldamisele (kuvamisele) ei ole äriregistris seatud tähtaegu, avaldatakse kõiki andmeid algusest peale. Selliselt ei tekigi inimesele mitte kunagi õigust „olla unustatud“.

11. Ministeerium on aga asunud oma vastuskirjades rääkima andmete **säilitamisest**, tuues näiteks oma 12.05.2026 vastuskirjas välja mitmeid põhjuseid, miks on äriregistris andmete **säilitamine** juriidiliste isikute võimaliku tegevuse jätkamise seisukohalt ülioluline. AKI rõhutab, et ei ole oma ettepanekutes ega korralduses olnud vastu sellele, et teatav äriregistri andmestik vajab säilitamist. Küsimus on andmete tähtajatuse avalikkusele avaldamises (kuvamises). Tuleb eristada, kas

- andmed säilitatakse äriregistri portaalis ja neid ka kuvatakse üldsusele tähtajatult või
- neid küll säilitatakse alaliselt, kuid teatud aja jooksul lõpetatakse nende üldsusele piiranguteta avaldamine (kuvamine).

12. AKI ettepanekud ja korraldus on olnud menetluse jooksul suunatud üksnes sellele, et neid andmeid ei avaldataks (kuvataks) piiranguteta ja tähtajatult üldsusele igavesest ajast igavesti, vaid et isikuandmete üldsusele avaldamisele (kuvamisele) seataks mingi tähtaeg (eelmises punktis mainitud teine variant). Võimalus on kaaluda ka varianti, kus teatud aastate möödudes juriidilise isiku tegevuse lõppemisest avaldatakse (kuvatakse) temaga seotud andmeid vaid äriregistrisse sisse loginud kasutajatele, mitte aga piiranguteta üldsusele.

13. Ministeerium on märkinud selle küsimuse ära kui ühiskondlikku kokkulepet nõudva teema, mille puhul ei saa kiirkorras lahendada küsimust, kas ja millised dokumendid äriregistrist eemaldada või millistele dokumentidele ligipääsu piirata, sest tegemist on äriregistri senise avalikustamise režiimi põhimõttelise muutmisega. Seda on võimalik lahendada alles 2027. aasta kevadel uue Riigikogu koosseisu ametisse asumisel. Samas on ministeerium öelnud, et kavas on kehtestada tähtaeg (5 kuni 10 aasta pikkune aeg alates andmete kehtetuks muutmisest või juriidilise isiku registrist kustutamisest), mille möödumisel nii registrikanded kui ka avaliku toimiku dokumendid muutuvad andmestikuks, millega tutvumiseks on vaja n-ö sisse logida ja tutvumise juhud fikseeritakse andmejälgijas.

14. AKI hinnangul on oluline, et nimetatud küsimus leiaks oma lahenduse ega jääks ootama vaid Riigikogu valimisi. Kui vajalik on algtada huvigruppide kaasamine ja arutelud, siis seda on võimalik asuda tegema ka sõltumata valimistest. Isikuandmeid ei tuleks tähtajatult igavesest ajast igavesti internetis kõikidele avalikuna kuvada. Samale järeldusele on jõutud ka ministeeriumi tellitud analüüsis.³ Mingist momendist alates peaks inimesel olema õigus „olla unustatud“ ja seda mh ka seoses oma ettevõtlustegevusega.

Äriregistri avalikes toimikutes olevates dokumentides isikuandmete avaldamine

15. Äriregistri seaduse § 25 lõike 1 kohaselt avalikustatakse registrikaardi andmete kõrval ka muud andmed ja dokumendid, mille juriidiline isik on registripidajale esitanud. Need moodustavad avaliku toimiku, milles sisalduvad muu hulgas juriidilise isiku kande aluseks olevad organi otsused koos koosolekute protokollidega või hääletusprotokollidega või protokollid väljavõtetega (§ 26 lg 1 p 12). Avaliku toimiku andmetega saab tutvuda igaüks (§ 30). Äriregistri seaduse § 26 lg 2 kohaselt tehakse füüsiliste isikute kohta avalikus toimikus kättesaadavaks nimi ja isikukood. Samas AKI hinnangul viimast nõuet ei järgita, kuivõrd eelkõige korteriühistute, aga ka näiteks ametiühingute, mittetulundusühingute jt sarnaste juriidiliste isikute puhul on saanud võimalikuks füüsiliste isikute kontaktandmete ja muude isikuandmete vajalikust määra suuremas ulatuses avaldamine.

16. AKI on toonud menetluses näiteid, mis osa avalikes toimikutes olevate dokumentide avalikustamisel probleemne on. Näiteks kui juhatuse liige saadab kõikidele korteriühistu liikmetele e-kirja, milles teavitab oma tagasiastumisest, eeldab registriosakond, et see teavitus esitatakse äriregistrile kandeavalduse aluseks oleva tõendava dokumendina. See e-kirja teel tehtud teavitus avaldatakse hiljem avalikult äriregistris. Nii võib äriregistris korteriühistute avalikke dokumente vaadeldes leida korteriühistu kõikide liikmete, kellest tõenäoliselt üsna suures osas on füüsilised isikud, e-posti aadressid, mida võib-olla kuskilt mujalt ei leiaks.

³ Sakk-Labi, J. Äriregistri analüüs, p 3.1.2.

17. Sarnaselt avaldatakse üldkoosoleku protokollide juures ka volikirjad. Volikirjades tuuakse sageli välja korteriomanikust füüsilise isiku nimi, isikukood ja talle kuuluv korteriomand ning volitatav isik ja isikukood. AKI-ni on jõudnud needki näited, kus üldkoosoleku protokoll on lisatud osalejate kontaktandmed, näiteks telefoninumbrid. Protokollid võivad sisaldada muidki tundlikke andmeid, mida koosolekul mõne konkreetse isiku tõstatatud küsimusena võidakse arutada. Lõppastmes võib selliselt äriregistris olevate korteriühistu dokumentide põhjal võimalik kokku panna, kes, kus elab ja mis on tema kontaktandmed. Kui sellistes dokumentides on ka muid isikuandmeid, võimaldavad need teha isikute eraelu kohta väga kaugeleulatuvaid järeldusi.

18. AKI-le on tehtud ka pöördumine, milles on pöörduja öelnud, et inimesed esitavad riigile (äriregistrile) omakäelise allkirjaga dokumente usalduses ja teadmises, et need on asutusesiseseks kasutamiseks, mitte internetis avaldamiseks. See viitab sellele, et äriregistris puuduvad meetmed, mis teavitaksid või hoiataksid dokumentide esitajat selle eest, et selles ei oleks isikuandmeid.

19. Äriregistri abiinfo kohaselt on kogu isikuandmete avalikustamisega seotud vastutus seatud kandemuudatusi algatavatele isikutele, s.o eelkõige juriidilisele isikule. Nii on juhistes korteriühistusse puutuvalt öeldud, et korteriühistu juhatus peab üle vaatama, et esitatavad dokumendid ei sisaldaks liikmete isikuandmeid ja muid tundlikke omavahelisi arutelusid.⁴

20. Ministeerium on toonud välja, et äriregistri abiinfos (AKI poolt eelnevalt viidatud) on esitatud teave selle kohta, et avaldusele lisatud dokumendid on avalikud ja lisatud soovitus esitada protokoll tervikteksti asemel protokoll väljavõtte asjakohasest otsusest. Lisaks on Justiits- ja Digiministeerium saatnud vastavasisulise kirja Korteriühistute Liidule. Tehniliselt on loodud äriregistri avalikku toimikusse võimalus märkida dokumendid asutusesiseseks kasutamiseks. Seda võimalust saab kasutada registripidaja omal algatusel, kui avaldusele on lisatud juurdepääsupiirangut vajavaid dokument. Täiendavalt on ministeerium märkinud, et käsitsi kõikide äriregistris olevate dokumentide üle vaatamine ja vajadusel neile või nendes olevatele üksikutele andmetele juurdepääsu piiramine ei ole ainult inimtööjõu abil võimalik, arvestades dokumentide suurt hulka (üle 17 miljoni). Selleks, et rakendada dokumentide sisu kontrollimisel masinõpet või tehisintellekti, on vajalik infotehnoloogiline arendus, mis ei pruugi ka täielikult kõik isikuandmeid aidata leida ja eemaldada. 22.05.2026 kohtumisel tõi ministeerium välja võimaluse luua korteriühistu protokollidele tüüpvorm, et liiasusega andmeid äriregistrile ei esitataks. Samuti kaalutakse dokumentide esitamise lehele täiendavate hoiatuste lisamist, et dokumentide esitaja vaataks isikuandmete osa enne avaldamist üle. Lisaks on registripidaja seadnud eesmärgiks kontrollida järelevalve korras üle ametiühingute esitatud dokumendid ning vajadusel piirata neile juurdepääsu. Töö valmimise tähtajaks on planeeritud 2026. aasta lõpp.

21. Eraldiseisvalt toob AKI välja, et ministeeriumil on kavas töötada välja äriregistri seaduse muudatused, mis võimaldaksid piirata teatud dokumentide seaduse alusel ligipääsetavust äriregistris nii, et andmekaitse vaatest n-ö tundlikumad dokumendid nagu ametiühingute ja korteriühistute koosolekute protokollid viiakse avalikus toimikus mitteavalikku alajaotusesse (millele saab ligipääsu ainult õigustatud huvi alusel, lisaks andmejälgija rakendamise). Samas, nii nagu ka punktis 13 välja toodud, on tegemist laiema ühiskondlikku kokkulepet eeldava teemaga, mida ei saa ministeeriumi sõnul lahendada kiirkorras.

22. AKI jääb oma menetluses esitatud seisukoha juurde, et kogu isikuandmete avaldamise vastutust ei saa seada juriidilise isiku esindajale ehk andmete äriregistrile esitajale. Ka äriregister ise isikuandmeid vastu võttes ja neid üldsusele piiranguteta kättesaadavaks tehes peab tagama kaitsemeetmete olemasolu, et avaldamisele (kuvamisele) ei kuuluks isikuandmed, mis ei ole eesmärgi täitmiseks vajalikud. AKI hinnangul on asjakohane, et ministeerium äriregistri vastutava töötajana ja veebiplatvormi pidajana pakub omalt poolt vastavalt IKÜM art 32 lg-le 1 tehnilisi ja korralduslikke meetmeid selleks. Pakutud lahendused ja kavandatavad muudatused on samm õiges suunas ning need ja vajadusel enamgi veel tuleb rakendada, et inimesed ei esitaks äriregistrile otsustes või protokollides sisalduvaid isikuandmeid, mille puhul nad ei pruugi teada või arvata, et

⁴ <https://abiinfo.rik.ee/avalduste-esitamine/juriidilise-isiku-andmete-muutmine/korteriuhistute-avalikes-toimikutes>

need hiljem üldsusele avaldatakse. Mõelda tuleb ka sellele, kuidas tagada, et juba olemasolevates avalikes dokumentides isikuandmete avaldamine üle vaadataks. Kui üheks variandiks võib olla tehisintellekti kasutamine, siis variant on ka avalik üleskutse, et iga juriidiline isik (korterühistu, ametiühing, mittetulundusühing vms) vaataks ise kriitilise pilguga üle, milliseid andmed nad registripidajale esitanud on ja mida registripidaja omakorda avalikustanud on.

Äriregistris olevate isikuandmete indekseerimine

23. Äriregistri registrikaardi andmed on kõigile avalikud ja indekseeritavad (st otsingumootoritest leitavad). AKI küsis ministeeriumilt selgitusi, millised isikuandmed indekseeritavad on ja miks selline kaalutus tehtud on. Ministeerium tõi välja, et otsingumootorites indekseeritavad tohivad olla üksnes kehtivad registrikaardi andmed. Need võivad sisaldada näiteks juhatuse liikme, kontaktisiku, likvideerija, dokumentide hoidja, FIE jt isikuandmeid. Kehtivate registrikaardi andmete indekseerimine on vajalik, et toetada Eesti ettevõtluskeskkonna läbipaistvust ja usaldusväärsust.

24. AKI juhib tähelepanu ministeeriumi tellitud analüüsi järeldusele, mille kohaselt ei ole ettevõttega seotud isikute nimede indekseerimine veebiotsingutes proportsionaalne äriregistri eesmärkide vaates, sest äriregistri pidamise eesmärk on anda avalikkusele infot konkreetse äriühinguga seotud isikute ja nende volituste kohta ning selle informatsiooni saab igaüks avalikult kätte äriregistri otsingus ettevõtte andmeid otsides. Analüüsis tehti ministeeriumile ettepanek, mille kohaselt tuleks ettevõttega seotud isiku nime avalikustada kehtivates kannetes läbi äriregistri avaliku veebilehe selliselt, et see ei oleks otsingumootoritele indekseeritav. Arvestades ka AKI 21.04.2025 ettepaneku p-des 16–19 käsitletut tuleb ministeeriumil kaaluda indekseerimise reeglite muutmist viisil, et isikuandmete kaitse oleks enamal määral tagatud.

Kokkuvõte

25. AKI lõpetab järelevalvemenetluse ja arvestab seejuures, et ministeerium on astunud mitmeid samme olukorra parandamiseks. Ministeerium on teinud AKI-ga menetluse jooksul koostööd ja andnud omapoolsed selgitused, miks teatud muudatusi ei ole võimalik kohe ellu viia. Muuhulgas tuleb arvestada sellega, et need eeldavad seadusmuudatusi. Samas hoiatab AKI, et muudatused ei peaks jääma sõltuma üksnes Riigikogu valimistest ja uue koosseisu ametisse asumisest. Enne võimaliku eelnõu Riigikogusse jõudmist on ministeeriumil endal võimalik ja vajalik vajalikud ettevalmistused (kaasamine, arutelud jms) ära teha. Ka ministeeriumi enda tellitud äriregistri analüüs toob mitmete teemade puhul esile vajaduse viia ellu muudatusi, mis arvestaks enam inimeste privaatsusvajadusega. Nagu mainitud, tuleb leida tasakaal äriregistris õiguskäibe jaoks juriidiliste isikute kohta usaldusväärse info andmisel ja läbipaistvuse tagamisel ning inimeste privaatsusõiguse vahel. Järjest suurenev pettuste ja kelmuste hulk ning järjest suurem võimalus inimesi profileerida seab eelduse, et mitte kõik ei peaks enam inimeste kohta internetist leitav olema.

26. Äriregistrit puudutavate analoogsete kaebuste kordumisel on AKI-l õigus alata uus järelevalvemenetlus ja isikuandmete kaitse nõuete rikkumisel teha andmetöötlejale ettekirjutus andmetöötluse peatamiseks, kuni see nõuetega kooskõlla viiakse.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Agnes Järvela
jurist
peadirektori volitusel